

קנ. א

ואמא מן לם יסמעהא / מן אלמאם או סמעהא ותכלם פיהא פלא בד לה מן אן יצליהא הו פראד לאנהא מן אלאצול אלאואיל ואל- קואנין אלגאריה וליס מתל אזה רות.

כלום. אבל מי שלא שמע אותם מפי החזן או שמעם ושח בינתיים, הוא צריך להתפלל אותם בעצמו מפני שהם מן העיקרים היסודיים והסדרים הנהוגים ולא כמו האזהרות.

5

צלוה ראש השנה

תפלת ראש השנה:

מגן ומחיה והאל הקדוש

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת

אותנו רצית בנו רוממתנו מכל הלשונות קדשתנו במצותיך וקירבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול הגבור והנורא עלינו קראת ותודיענו מועדי קדשיך ותלמדנו לעשות מצות חקי רצונך ותתן לנו יי אלהינו את יום הזכרון הזה באהבה זכרון תרועה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים אלהינו

10

ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כלו בכבודיך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוז על כל יושבי תבל ארצך ויאמרו כל אשר נשמה באפו יי אלהי / ישראל מלך ומלכותו בכל משלה קדשנו במצותיך תן חלקנו בתורתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו בשמחה וששון מועדי קדשך ב' א' יי מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום הזכרון רצה ומודים ושים שלום.

קנ. ב

15

1. טשי מן לא יסמעהא. 1. או, כאן סותח טשנא. 3. הו אין בטשי; טשנא פראד הו. 4. טשטס נ גא וליסת. טשנא אזהרות סיגב אן ילום כל דלך. 5. טשנא צלוה ראט אלסנה. 6. טשטס גא והמלך הקדוש. טשי יי שפתי תחתה ונ' זכרנו לחיים אל מלך חפץ בחיים כתבנו בספר חיים למענך אלהים חיים אל חי ומגן ב'א יי מגן אברהם. אתה גבור ברחמים לחיים ב'א יי מחיה המתים. אתה קדוש ונ' ונאמר ויגבה יי צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה ב'א יי המלך הקדוש. 6. טשטס אתה בחרתנו מכל העמים. ותתן לנו. טשנא אתה בחרתנו כלה אלי ותתן לנו. טשי העמים ורצית בנו מכל הלשונות וקדשתנו... הגדול והקדוש עלינו קראת ותתן לנו. 10. באהכה אין בטשטס נ גא. 11. טשנא והדר בגאון עוזך. 12. טשי ארצך וידע כל טעל כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמרו. 13. משלה. עד כאן טשי. 14. טשטס גא ותן חלקנו. 14. וששון אין בטשטס נ גא. 15. טשנא ושים שלום. והם כולך יצלון תמיד ומנחה בטוא ויתקדם שליח ציב' כולך לא זאיר ולא נקצאן ויתגדל אלי דאמירן בעלמא כלה ויכרג ספר חורה ויקרא מעני אליוס חס יסטר בספר תאני מוסף אליוס חס יתקע אלצארב' כעד אן יברך אלברכתין אלמרטומתינ ל' צות כמא שרחנא. חס יקום שילוח ציב' יקדם יתגדל כלה אלי ואימרו אמן ויקומון יצלון אלגמאעה צלוה מוסף באיטר אלצות והו מגן. — גירסא זו, המזכירה קריאת התורה וההפסרה, יש בה ענין מיוחד.

6. יהמון העס אומרים אל חי ומגן ואינם אומרים מלך עוזר ומושיע והם טועים... ועוד כי בסדר רב עמרם ורבינו סעדיה ישנו' (אבודרהם). משמע שלפניו היה כאן כל הנוסח של שלש ראשונות. ועי' בשה"נ. 8. ותודיענו: עי' לעיל עמ' קנ שו' 7.

ומן אלנאס מן סן אן יקול פי ברכת מגן ויש נוהגין לומר בברכת מגן

זכרנו לחיים מלך רחמן חפץ בחיים כתבנו בספר חיים לפניך מלך מושיע ומגן ב א יי מגן אברהם ופי ברכה מחיה (ובברכת מחיה) מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו ברחמים ב א יי מחיה המתים ופי ברכת הקדוש (ובברכת הקדוש) ויגבה יי צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה ב א יי המלך הקדוש ופי ברכת מרים (ובברכת מרים) זכור רחמך וכבוש כעסך וכתוב לחיים כל בני בריהך ופי שים שלום (ובשים שלום) ובספר חיים ברכה ושלום ישועה ונחמה / כלכלה ופרנסה רוח והצלה נזכר ונכתב ונחשב ונמנה אנו וכל עמך ישראל לחיים ברחמים

פ.נ.א.א

10

16

ועם זה הם דוחים לומר בראש השנה והנחילנו בשמחה מועדי קדשיך אלא אומרים במקומו והנחילנו בשמחה משפטי צדקך ומה שהם דוחים איננו דחוי וכמו כן מה שהם קובעים אין לו עיקר.

ותפלת מוסף והיא שאמרתי שחובה היא שכל יחיד יתפלל אותה אלא אם כן שמע אותה מפי החזן. מגן ומחיה והאל הקדוש אתה בחרתנו עד זכר

ומע דרך זכרון אן יקאל פי ראש השנה והנחילנו בשמחה מועדי קדשיך לכן יקולן מכאנה והנחילנו בשמחה משפטי צדקך ומא אנכרה לים זה מנכר וכדרך מא אהבתה לים זה פי אלאצל.

ואמא צלוח מוסף והי אלהי קלת אנהא ואנבה אן יצליחא כל פראד אלא מן סמעהא מן אלאמאס מגן ומחיה והאל הקדוש אתה בחרתנו אלי זכר ליציאת

1. יקאל רבינו האיי זל הנה אלוואדי אלהי חקל פי אלצלה בעני זכרנו לחיים. ומי כמוך אב הרחמן. זכור רחמך. ובספר חיים לים להא אצל ואמא סי מננה ובקץ אלנאס יסקנהא. וכדרך קאל רבינו סעדיה זל (סדר ר' שלמה בר' נתן מסגלמטה כ"י אוכספורד 606 דף ל"ו ע"א). ועי' מש"ב ר"ל גינצברג בעני"ש ח"ב עמ' 508 ואילך ובמקורות המובאים שם. 10. יומסום רבינו סעדיה גאון זקיל אמרו) יש אומר כמגן זכרנו לחיים ואומר

1. טשטט מגן פי הנה אלי איום זכרנו. 2. טשטט בטמך איום מלך הי מושיע. 3-4. ופי ברכת הקדוש וכו' אין בטשטט. 6. טשטט ופי צוויים. 7-8. טשטט בספר... ושלום פרנסה וכלכלה ישועה ורחמים נזכר וכתב לפניך אנו. 9. ברחמים אין בטשטט. 10. טשטט ראש שנה. 11. טשטט ויקולון מכאנהא. 12. טשטט אנה ראבנ. 13. טשטט מן אמאס. 14. טשטט נה והמלך הקדוש... ובפני מסאינו.

מעין זכרונות זכרונם לנן בשאר ג' ראשונות נה' אחרונות. ויש שחן אומר כד"ה והנחילנו בשמחה ובששון וכו' ואומר במקום זה) והנחילנו משפטי צדקך ואינו מטבע ששבו חכמים ומי שאומר אין מחזיקין אותו (פרדס ד"ק מ"ר א' ד"ו ט' קפ"ו) הוצ' עזריעין עמ' 230). ובסדר ר"ש מסגלמטה שם: יקאל איצא רבינו סעדיה זל אן פי בעץ אלבלאר יקל והנחילו בשמחה ובששון משפטי צדקך צוץ מן מועדי קדשך. וליס דלך פי אלאצל.

מצרים מפני חטאינו גלינו ליציאת מצרים מפני חטאינו
מארצנו האלפואטיק גלינו מארצנו והפסוקים:

ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה
לא תעשו יום תרועה יהיה לכם ועשיתם עלה לריח ניחח ליי פר בן בקר
אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים ומנחתם ונסכיהם כמדובר
אלי [עד] ושני תמידין כהלכתן. /

קנא, ב

תם יקול

אחר כך יאמר

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר בראשית שלא עשאנו כגויי
הארץ ולא שמנו כמשפחות הארצות שלא שם חלקנו מהם וגורלנו ככל המונם
שהם משתחווים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יזשיע ואנו משתחווים למלך
מלכי המלכים ברוך הוא נוטה שמים ויוסד ארץ מושב יקרו בשמים ממעל
ושכינת עזו בגבהי מרומים הוא אלהינו ואין עוד אמת מלכנו ואין זולתו ככת
בתורתך וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל
ועל הארץ מתחת אין עוד על כן נקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת
עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתכן עולם במלכות
שדי וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ יכירו וידעו כל
יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון לפניך יי אלהינו / יכרעו
ויפולו ולכבוד שמך יקר יתנו ויקבלו כלם עול מלכותך ותמלוך עליהם מהרה
לעולם ועד כי המלכות שלך היא לעולמי עד תמלוך בכבוד ככת בתור יי
ימלוך לעולם ועד וכת לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יי
אלהיו עמו ותרועת מלך בו וכת ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד

10

קנא, א

20

1. טשנא ומפני חטאינו כלה אלי את מוספי 1. ולפני האבודרהם היה כאן כל נוסח ומפני
יום הזכרון הזה ... על ידי משה עבדך ובחדש. חטאינו: אין לומר במוסף ואין אנו יכולין
2. תם יקול אין כשמש. טשנא משמיט את לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך אלא
כל נוסח מלכויות וזכרונות ושופרות וזל: ואין אנו יכולין להקריב לפניך קרבן. וכן
כהלכתן [...] אלהי' ואלה' אב' מלוך על כל כתוב בסדר רבינו סעדיה'. וזה מפני
העולם כלה כמא מכתוב ויכתם ב' א' יי שהעליה לרגל היא חובה רק כג' רגלים.
מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום
הזכרון רצה ומורים ושים שלום תם יתקדם שליח צבור ויאום בהם הם כלי מגן ומחיה וקדושה
ההמלך הקדוש ואתה בחרתנו ומפני חטאינו. ובוה נוסק הקטע. 9. טשמיט כהם.

שבטי ישראל : ובדברי קדשך כתוב כי ליי המלוכה ומושל בגוים וכת
 יי מלך גאות לבש וג וכת ימלוך יי לעולם אלהיך ציון וג וכת שאו
 שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד
 יי עוזו וגבור יי גבור מלחמה שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם
 ויבא מלך הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד
 סלה ועל יד עבדיך הנביאים נאמר כה אמר יי מלך ישראל וגואלו
 יי צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים / וכת ועלו מושיעים
 בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה ליי המלוכה וכת והיה יי למלך
 על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד וכתוב בתורתך שמע ישראל
 יי אלהינו יי אחד אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כלו בכבודך
 והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך
 ויאמרו כל אשר נשמה באפו יי אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה
 קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך ושמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך
 באמת והנחילנו באהבה את יום הזכרון הזה ברוך אתה יי מלך על כל הארץ
 מקדש ישראל ויום הזכרון.

וַיִּתְקַע תְּקִיעָה שְׁלֹשָׁה שְׁבָעִים תְּרוּעָה וְתִקְיעָה

אתה זכור מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם לפניך נגלו כל תעלומות
 והמון נסתרות / שמבראשית כי אין שכחה לפני כסא כבודך ואין נסתר מנגד
 עיניך אתה זכור את כל המפעל וגם כל היצור לא נכחד ממך הכל גלוי לפניך
 יי אלהינו צופה ומביט עד סוף כל הדורות כי תביא חק זכרון להפקד בו כל
 רוח ונפש להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין תכלית מראשית כזאת
 הודעת ומלפנים אותה גליתה זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון כי
 חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב ועל המדינות בו יאמר אי זו לחרב אי
 זו לשלום אי זו לרעב אי זו לשבע ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות מי
 לא נפקד ביום הזה וזכר כל היצור לפניך בא מעשה איש ופקודתו ועלילות
 מצעדי גבר מחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש אשרי איש לא ישכחך

6. מי הוא, כאן נמסך טשמש. 14. אא עה"ג : 23. יובסדר רב עמרם ורב סעדיה כתוב ועל
 ודברך אמת וקיים לעד יקול ולא יקול והנחילנו. המדינות סמוך עם מה שלפניו בלי פירוד (אבודרהם).

ובן אדם יתאמץ בך כי דורשיך לעולם לא ישלחו ולא תכלים לנצח כל החוסים
 קנ"ב ב בך כי זכר כל המעשים לפניך בא ואתה דורש / מעשה כלם וגם את נח באהבה
 זכרת ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר
 מפני רוע מעלליהם על כן זכרוננו בא לפניך יי אלהינו להרבות זרעו כעפרות
 5 תבל וצאצאיו כחול הים ככתוב בתורתך ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה
 ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים
 וכתוב וישמע אלהים את נאקתם ויזכור אלהים את בריתו את אברהם את
 יצחק ואת יעקב וכת וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את
 בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור ובדברי קדשך כתוב זכר עשה לנפלאותי
 10 חנון ורחום יי טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו וכת זכר לעולם בריתו
 דבר צוה לאלף דור וכת ויזכר להם בריתו וינחם כרוב חסדיו ועל יד עבדיך
 קנ"ד א הנביאים נאמר הלוך וקראת באזני ירושלם לאמר כה אמר יי זכרתי / לך
 חסד נעוריד אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה וכת וזכרתי
 אני את בריתי אותך בימי נעוריד והקימותי לך ברית עולם וכת הבן יקיר
 15 לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד על כן המו
 מעי לו רחם ארחמנו נאם יי אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבוא יגיע ויראה
 יזכר ויפקד לפניך זכרוננו וזכרון אבותינו וזכרון ירושלם עירך זכרון משיח
 בן דויד עבדך זכרון עמך כל בית ישראל עבדיך לטובה יי אלהינו לחן לחסד
 ולרחמים לחיים ולשלום ביום הזכרון הזה זכרנו יי אלהינו בו לטובה פקדנו
 20 בו לברכה הושיענו בו לחיים מלטנו בו מכל צרה בדבר ישועה ורחמים קרב
 פזורנו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון ברנה ולירושלם
 קנ"ד ב עירך בשמחת עולם ונעשה לפניך את חובתינו כמצוה עלינו בתורתך / על ידי
 משה עבדך דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם
 שבתון זכרון תרועה מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו והקרבתם אשה
 25 ליי וזכור לנו יי אלהינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת
 לאבותינו בהר המוריה ותראה לפניך עקידה שעקד אברהם אבינו את יצחק

16- לעיל עמ' קב עיין נוסח יעלה ויבוא ע"ס אדמ"א. 16- יעלה ויבוא: עי' מש"כ בענין זה ר"ל גינצברג

ב-הצפה מארץ הגר' שנה ג' עמ' 181 ואילך.

בנו על גבי המזבח וכבש רחמיו לעשות רצונך כן יכבשו רחמך את כעסך
 וטובך הגדול ישיב חרון אפך מעמך ישראל ונחלתך וקיים לנו יי אלהינו
 את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך וזכרתי להם ברית ראשונים
 אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי
 כי זוכר הנשכחות אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך ועקידת
 יצחק לזרעו תזכור ב' א' יי זוכר הברית /

5

ויהִתְקַע תְּקִיעַת שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים וְתִקְיֶעָה

קנה, א

אתה נגליתך בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם מן השמים השמעתם
 את הוד קולך ונגליתך עליהם בערפילי טוהר גם כל העולם כולו חל מלפניך
 ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד בעמך תורה
 ומצות ותשמיעם את הוד קולך ודברות קדשך מלהבות אש בקולות וברקים
 עליהם נגליתך ובקול שופר עליהם הופעתה ככ בתור ויהי ביום השלישי להיות
 הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד ויחרד כל העם
 אשר במחנה וכתוב ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים
 יעננו בקול וכת וכל העם ראים את הקלות ואת הלפידים ואת קול השופר
 ואת ההר עשן וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק ובדברי קדשך כתוב / עלה
 אלהים בתרועה יי בקול שופר וכת בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך
 יי וכת תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו וכת הללויה הללו אל בקדשו
 הללויה ברקיע עזו הללויה בגבורתיו הללויה כרב גדלו הללויה בתקע שופר
 הללויה בנבל וכנור הללויה בתף ומחול הללויה במנים ועגב הללויה בצלצלי
 שמע הללויה בצלצלי תרועה כל הנשמה תהלל יה הללויה ועל יד עבדיך
 הנביאים נאמר כל יושבי תבל ושוכני ארץ כנשוא נס הרים תראו וכתקע
 שופר תשמעו וכת והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים
 בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו ליי בהר הקודש בירושלם וכת

10

15

קנה, ב

20

5. ועקידת. כאן פותח טשיב. 8. טשיב השמעתם קולך ... בערפלי ... העולם חל. 10. סיני. כאן פותח
 טשיג. 11. ותשמיעם. כאן פותח טשינ. טשינ מלהבי אש. 16. טשיג נד כתוב לאמר. 18-19. הללויה-
 גדלו. אין בטשיג נד נר.

ויי עליהם יראה ויצא כברק חצו ויי אלהים בשופר יתקע והלך בסערות
 תימן יי צבאות יגן עליהם כן תגן על עמך בשלומך תקע בשופר גדול
 קני. א לחירותנו ושא נס מהרה לקבוצנו קרב / פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס
 מירכתי ארץ והביאנו לציון ברנה ולירושלם עירך בשמחת עולם ונעשה לפניך
 את חובתינו כמצוה עלינו בתורתך על ידי משה עבדך וביום שמחתכם ובמועדיכם
 ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם והיו
 לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יי אלהיכם כי אתה שומע קול שופר ומאזין
 תרועה ואין זולתך ב' א יי שומע תרועה

ויתקע תקיעה תרועה ותקיעה

רצה יי אלהינו וכול במודים נאמר זכור רחמך וכבוש כעסך
 וכתוב לחיים כל בני בריתך ב' א יי הטוב שמך ולך נאה להודות.
 ובספר חיים ברכה ושלום ישועה ונחמה כלכלה ופרנסה רוח והצלה
 נזכר ונכתב ונחשב ונפקד לפניך אנו וכל עמך ישראל לחיים
 ברחמים רבים ב' א יי המברך את עמו ישראל בשלום /

קני ב 15 וקד אלף באזי הדה אלפסול מא לא אחציה ועל הפרקים האלה נתחברו פזמונים שאיני
 כתרתי מן אלתואליף פמנה מא הו צחיה אל- יכול למנות אותם לרביבים, מהם נכונים במלים
 אלפאט ואלמעאני ומנה מא הו פאסד אלגמיע ובתוכן ומהם נפסדים בכל ומהם מעוטי
 ומנה מא הו קליל אלזלל ולכני אכתאר מן כל השגיאות. אבל מכל פזמוני התקיעות שאני
 תואליף אלת קיעות אלת ערפתהא קולא מכיר, הריני בוחר בדברי יוסי בן יוסי.
 ליוסי בן יוסי ארי אחבאתהא האהנא. ואני רואה לרשום אותם כאן:

- 1- וה' עליהם - חצו. אין בטשנג נג נד. 2-4. טשנג תקע שופר ... נס לקיבוצינו וקרב ... ונפוצותינו מירכתי, טשנג נס לקיבוצנו וקרב מפוזרינו; טשנג (קרוע) וקרב. 4- טשנג והביאנו ה' אלהינו. 5- טשנג קרבן חובתינו; טשנג ק' חובתינו. 10-14. רצה - בשלום, אין בטשנג נג נד, טשנג שהוא אלן שרח צלאה ראס אלסנה סי יום אלואל ואלתאני ובאקי עשרת ימי תשובה יגב יצלא בדל האל הקדוש יקול המלך הקדוש ובדל אוהב המשמס [1] יקול המלך המשפט עלי דלך כל אלי' איאם יגב אן נזכר בעד דא צלוה אלכיפור וליכין נכרהא לתכון מע נצס כל צום, וכאן נפסק הקטע. 16- כתרתי אין בטשנג נד, טשנג מן אלתאליף. טשנג נד פמנה אלצחיה אלאלפאט. 17- טשנג ומנה פאסד אלגמיע; טשנג ומנה אלפסאד אלגמיע. כאן נפסק הקטע. 19- טשנג תאליף תקיעות ערפתהא ... וארי אחבאתה. 20- האהנא אין בטשנג.